

кого, можливо, є певні зобов'язання, наприклад бути роботою або батьком, оскільки воно дає змогу працювати у своєму власному темпі та пристосовувати навчання до свого розкладу.

По-друге, розвиток кар'єри. Працюєте ви чи тільки починаєте свою кар'єру, онлайн-курс дистанційного навчання допоможе вам розвинути навички, досвід і знання, необхідні для досягнення бажаного результату.

По-третє, проведення наших курсів дистанційного навчання дає змогу вам отримати вигоду від того, що ви є членом глобальної спільноти навчання та освітньої практики. Ви можете навчатися гнучко та незалежно, але все одно матимете належну підтримку, що дасть вам змогу отримати визнану професійну та академічну кваліфікацію.

Наведенні переваги показують, що дистанційне навчання кожного року збільшує свою частку порівняно з іншими формами навчання за рахунок наведених прикладів, дає змогу розвиватися без відриву від побудови своєї кар'єри.

*Д-р техн. наук, професор, заступник начальника
з навчальної роботи **В. Таршин**,
канд. філос. наук, доцент, учений секретар
Л. Петрова*

Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба (м. Харків)

ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ У ВІЙСЬКОВІЙ ОСВІТІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Сьогодні в умовах повномасштабного воєнного вторгнення російської федерації на територію України особлива увага приділяється саме військовій освіті. Ведуться пошуки нових ефективних методів і форм навчання, підходів до військової освіти в цілому. У цих умовах дистанційне навчання - це ефективна система підготовки та безперервного підтримання професіоналізму військових фахівців.

Однак існують також і проблемні питання при організації та застосуванні дистанційного навчання у військовій освіті. Вони пов'язані зі специфічними умовами навчання та проходженням служби в подальшому, необхідністю практичного навчання як на полігонах, так і навчально-тренувальних комплексах, обладнаних специфічною технікою. В умовах війни багато університетів, зокрема військових, переміщено в інші місця дислокації, тому гостро постало питання щодо підготовки військових фахівців в умовах відсутності відповідної навчально-матеріальної бази для підготовки, обмеження доступу як до інформації, так і окремих зразків озброєння та військової техніки. Усе це потребує глибокого аналізу в контексті сучасних підходів до освітнього процесу в цілому та відбору, удосконалення і трансформації інноваційних освітніх технологій для імплементації у військові заклади вищої освіти. Нинішні намагання використовувати елементи дистанційного навчання у військовій освіті не можна повною мірою назвати дистанційним навчанням.

Але в умовах сьогодення склалася ситуація, коли не лише здобувачі та курсанти, але й науково-педагогічні працівники багатьох закладів вищої освіти, зокрема військової, вимушені працювати у відриві від основного місця базування закладу освіти. Багатьом учасникам освітнього процесу стає складно пристосуватися до нових норм життя. Усе це суттєво актуалізує питання не лише розроблення відповідних методик дистанційного навчання, але й безпосередньо організації освітнього процесу, виносячи їх на перше місце.

Тепер, коли українці змушені навчатися онлайн через війну, логічним постає питання, які ж основні переваги та недоліки дистанційного навчання та як отримані під час пандемії напрацювання можуть допомогти у воєнні часи.

При аналізі досвіду роботи закладів вищої освіти Харківської області щодо використання дистанційних форм навчання [1] була озвучена пропозиція використовувати змішану форму навчання як найбільш ефективну та надані рекомендації щодо вивчення та впровадження моделі оцінювання якості в умовах змішаного навчання за допомогою широкого застосування опитувань здобувачів і слухачів. Дистанційна освіта сприяє поступовій діджиталізації

освітнього простору, адже обмін інформацією відбувається через централізовані портали в онлайн-форматі, а виконані тести і завдання або лекції завжди доступні на серверах університетів. Цифровізація дає змогу простіше відстежувати плагіат (особливо текстовий), що створює відкрите і чесне середовище для обміну знаннями та потенційно стимулює зменшення корупції.

Сьогодні на ринку програмних продуктів маємо достатній вибір інструментів, які дають можливість автоматизувати більшість технічних функцій освітнього процесу в закладах освіти. Станом на 2020 рік таких продуктів налічувалося понад 700 [2], щоправда більшість із них – це системи управління навчанням (Learning Management System(LMS), які являють собою комплексні рішення, розроблені в першу чергу, для забезпечення освітнього процесу. Функції управління закладів вищої освіти (управління освітнім процесом у цілому) тут не є головними та реалізуються у вигляді додаткових модулів (підсистем), які інтегруються у відповідні системи управління навчанням.

Отже, на наш погляд, дистанційно в закладах вищої, у тому числі і військової освіти, є можливість викладати тільки навчальні дисципліни без обмеженого доступу, в основному гуманітарні та соціально-економічні дисципліни. Що стосується дисциплін військово-професійної та спеціальної підготовки, то в цьому випадку можна впроваджувати дистанційний спосіб навчання в окремих навчальних модулях, але змінювати застарілі підходи до викладання.

1. Аналіз досвіду ЗВО Харківської області щодо використання дистанційних форм навчання та визначення шляхів впровадження змішаного навчання. Харків: ХНУРЕ, 2021. URL: [analiz-dosvidu-zvo-harkivskoi-oblasti-shhodo-vikoristannja-distancijnih-form-navchannja-ta-viznachennja-shljahiv-vprovadzhenja-zmishanogo-navchannja-u-2020-2021-n-1.pdf](https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/analiz-dosvidu-zvo-harkivskoi-oblasti-shhodo-vikoristannja-distancijnih-form-navchannja-ta-viznachennja-shljahiv-vprovadzhenja-zmishanogo-navchannja-u-2020-2021-n-1.pdf) (nure.ua).

2. Рекомендації щодо впровадження змішаного навчання у закладах фахової передвищої та вищої освіти / Міністерство освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/rekomendacij-shodo-vprovadzhenja-zmishanogo-navchannja-u-zakladah-fahovoyi-peredvishoyi-ta-vishoyi-osviti>.